

1. soru	2. soru	3. soru	4. soru	5. soru	6. soru	7. soru	Toplam

Adı Soyadı:

21.01.2025

Numara:

MAT 211 ANALİZ III DERSİ BÜTÜNLEME SINAVI SORULARI

- 1) $\int_1^{+\infty} \frac{e^{3x}}{x} dx$ has olmayan integralinin çeşidini ve karakterini belirleyiniz (10 puan).
- 2) Her $x \in \mathbb{R}$ için $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1 + (\cos(nx))^2}{n^2}$ biçiminde verilen fonksiyon serisinin düzgün yakınsak olup olmadığını araştırınız (15 puan).
- 3) $\mathbb{R}^2$ de verilen $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{n^3}{n^5 + 3}, \frac{1}{2\sqrt{n} + \sqrt{n+2}} \right)$ serisinin karakterini belirleyiniz (15 puan).
- 4) $\|\cdot\|$, $\mathbb{R}^n$ de Öklid normu olmak üzere her $x, y \in \mathbb{R}^n$ için $\| \|x\| - \|y\| \| \leq \|x - y\|$ eşitsizliğinin doğru olduğunu gösteriniz (10 puan).
- 5) Her $x \in (-1, 1)$ olmak üzere $\sum_{n=1}^{\infty} nx^n$ serisinin yakınsak olduğu fonksiyonu bulunuz (10 puan).
- 6) $\sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n n^2 x^n$ kuvvet serisinin yakınsaklık aralığını ve yarıçapını bulunuz (15 puan).
- 7) Aşağıda boş bırakılan yerlere **Doğru** veya **Yanlış** yazınız (25 puan).
  - a) $\mathbb{R}^n$ uzayında verilen $\|\cdot\|$, $\|\cdot\|_{\infty}$ ve $\|\cdot\|_1$ normları denk normlardır.... **Doğru...**
  - b) $\mathbb{R}^n$ de kapalı ve sınırlı bir küme dizisel kompakttır.... **Doğru...**
  - c) $\mathbb{R}^n$ de tek nokta kümeleri açık kümelerdir.... **Yanlış...**
  - d) $\mathbb{R}^n$ de verilen bir küme hem açık hem de kapalı olamaz.... **Yanlış....**
  - e) Her $x, y \in \mathbb{R}$ için $d(x, y) = \sqrt{|x - y|}$ fonksiyonu $\mathbb{R}$ de bir metriktir. .... **Doğru...**

Not: 7. sorudaki her şık 5 puandır. Süre 90 dakikadır.

Dr. Erdem TOKSOY

CEVAP ANAHTARI

1) 1. çeşit has olmayan integraldir $\forall x \in [1, +\infty)$ için

$$f(x) = \frac{e^{3x}}{x} > 0 \text{ olup } g(x) = \frac{1}{x} \text{ alınırsa}$$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{f(x)}{g(x)} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\frac{e^{3x}}{x}}{\frac{1}{x}} = \lim_{x \rightarrow +\infty} e^{3x} = +\infty$$

olur. Ayrıca $\int_1^{+\infty} g(x) dx = \int_1^{+\infty} \frac{1}{x} dx$ has olmayan integralinde $p=1$

olduğundan p -testi gereği $\int_1^{+\infty} g(x) dx$ iraksaktır. O halde limit karşılaştırma

testinden $\int_1^{+\infty} \frac{e^{3x}}{x} dx$ integrali iraksaktır.

2) $\forall x \in \mathbb{R}$ ve $\forall n \in \mathbb{N}$ için $f_n(x) = \frac{1 + \cos^2(nx)}{n^2}$ olsun.

$\forall x \in \mathbb{R}$ ve $\forall n \in \mathbb{N}$ için $0 \leq \cos^2(nx) \leq 1$ olup

$$|f_n(x)| = \left| \frac{1 + \cos^2(nx)}{n^2} \right| \leq \frac{1 + |\cos^2(nx)|}{n^2} \leq \frac{2}{n^2} = M_n$$

denirse $\sum_{n=1}^{\infty} M_n = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{2}{n^2}$ serisinde $p=2 > 1$ olduğundan

bu $\sum_{n=1}^{\infty} M_n = 2 \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^2}$ p -serisi yakınsaktır. O halde Weierstrass M -kriterinden

$\sum_{n=1}^{\infty} f_n(x)$ fonksiyon serisi düzgen yakınsaktır.

3) $\forall n \in \mathbb{N}$ için $a_{n1} = \frac{n^3}{n^5+3}$ ve $a_{n2} = \frac{1}{2\sqrt{n} + \sqrt{n+2}}$ olsun.

$\sum_{n=1}^{\infty} a_{n1} = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{2\sqrt{n} + \sqrt{n+2}}$ serisini alalım $\forall n \in \mathbb{N}$ için $a_{n2} > 0$ dir.

$$\forall n \in \mathbb{N} \text{ için } b_n = \frac{1}{\sqrt{n}} \text{ alınırsa } \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_{n1}}{b_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\frac{1}{2\sqrt{n} + \sqrt{n+2}}}{\frac{1}{\sqrt{n}}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sqrt{n}}{2\sqrt{n} + \sqrt{n+2}}$$

3. cevabın devamı)

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_n}{b_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sqrt{n}}{\sqrt{n} \left[2 + \sqrt{\frac{n+2}{n}} \right]} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{2 + \sqrt{\frac{n+2}{n}}} = \frac{1}{3}$$

olur. Burada $\sum_{n=1}^{\infty} b_n = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n}$ serisinde $p = \frac{1}{2} < 1$ olduğundan

bu p-serisi ıraksaktır. O halde limit kısıpştırma testinden $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ ıraksaktır.

Bu takdirde $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{n^3}{n^5+2}, \frac{1}{n + \sqrt{n+2}} \right)$ ıraksaktır.

4) $\forall x, y \in \mathbb{R}^n$ için

$$\begin{aligned} \|x\| &= \|x - y + y\| \quad (\mathbb{N}_4 \text{ den}) \\ &\leq \|x - y\| + \|y\| \end{aligned}$$

olup $\|x\| - \|y\| \leq \|x - y\| \dots (1)$

ya da $\forall x, y$

$$\begin{aligned} \|y\| &= \|y - x + x\| \quad (\mathbb{N}_4 \text{ den}) \\ &\leq \|y - x\| + \|x\| \quad (\mathbb{N}_3 \text{ den}) \\ &= \|x - y\| + \|x\| \end{aligned}$$

olup

$$\|y\| - \|x\| \leq \|x - y\| \iff -\|x - y\| \leq \|x\| - \|y\| \dots (2)$$

olur. Böylece (1) ve (2) den

$$|\|x\| - \|y\|| \leq \|x - y\|$$

elde edilir.

5) $\forall x \in (-1,1)$ için $\sum_{n=0}^{\infty} x^n = \frac{1}{1-x}$ olduğu bilinmektedir.

Kuvvet serisinin yakınsaklık aralıklarında terim terim türelenebilir olması diktate alınır

$$\frac{d}{dx} \sum_{n=0}^{\infty} x^n = \frac{d}{dx} \left(\frac{1}{1-x} \right) \Leftrightarrow \sum_{n=1}^{\infty} \frac{d}{dx} x^n = \frac{1}{(1-x)^2}$$

$$\Leftrightarrow \sum_{n=1}^{\infty} n \cdot x^{n-1} = \frac{1}{(1-x)^2}$$

olup $\forall x \in (-1,1)$ için

$$x \cdot \sum_{n=1}^{\infty} n \cdot x^{n-1} = \frac{x}{(1-x)^2} \Leftrightarrow \sum_{n=1}^{\infty} n \cdot x^n = \frac{x}{(1-x)^2}$$

elde edilen 0 halde verilen seri $\forall x \in (-1,1)$ için $f(x) = \frac{x}{(1-x)^2}$

fonksiyonuna yakınsaktır.

6) Bu kuvvet serisi için $a_0 = 0$ merkezdir. Ayrıca $\forall n \in \mathbb{N}$ için

$a_n = (-1)^n n^2$ olup kuvvet serisinin yakınsaklık yarıçapı R olsun.

$$0 \text{ halde } R = \lim_{n \rightarrow \infty} \left| \frac{a_n}{a_{n+1}} \right| = \lim_{n \rightarrow \infty} \left| \frac{(-1)^n \cdot n^2}{(n+1)^2 (-1)^{n+1}} \right| = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{n}{n+1} \right)^2 = 1$$

bulunur. Böylece kuvvet serisi $|x| < 1 \Leftrightarrow x \in (-1,1)$ olduğunda yakınsaktır.

$$x_1 = -1 \text{ olsun. Buradan } \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n \cdot n^2 (-1)^n = \sum_{n=1}^{\infty} n^2$$

serisi bulunur. $\forall n \in \mathbb{N}$ için $b_n = n^2$ olursa $\lim_{n \rightarrow \infty} b_n = +\infty$ olup

genel terim testinden $\sum_{n=1}^{\infty} b_n$ iraksaktır.

Şimdi $x_2 = 1$ olsun. 0 halde $\sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n n^2$ serisi bulunur. $\forall n \in \mathbb{N}$ için

$c_n = (-1)^n n^2$ olursa n tek iken $\lim_{n \rightarrow \infty} c_n = -\infty$, n çift iken $\lim_{n \rightarrow \infty} c_n = +\infty$

olduğundan (c_n) dizisinin limiti yoktur. Böylece genel terim testinden

$\sum_{n=1}^{\infty} c_n$ iraksaktır. Bu takdirde $\sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n n^2 x^n$ kuvvet serisinin

yakınsaklık aralığı $(-1,1)$ elde edilir